

A 1906/UVU

Tekijä Pohjoismaiden vihreä vasemmisto
Käsittelijä Kasvu ja kehitys Pohjolassa -valiokunta

Jäsen ehdotus tulliyhteistyöstä**Ehdotus**

Pohjoismaiden vihreä vasemmisto ehdottaa, että

Pohjoismaiden neuvosto suosittaa Pohjoismaiden hallituksille,

että pohjoismaista tulliyhteistyötä lisätään.

että laaditaan yhteinen strategia salakuljetuksen vähentämiseksi tavaraliikenteessä.

Taustaa

Vaikka Pohjoismaat usein sijoittuvat kärkisijoille elämänlaatua ja sosiaalista tasa-arvoa mitattaessa, huumekuolemien määrä on Pohjolassa Euroopan korkeimpia. Pohjolassa huumeisiin liittyvien kuolemantapausten määrä kasvaa muun muassa Suomessa, Ruotsissa ja Islannissa.

Huumeaineiden mukana tulee väkivalta.

Ruotsissa monet nuoret kuolevat ampumavälikohtauksissa. Aseita on aiempaa enemmän saatavilla, ja liikkeellä on salakuljetettuja tai maahantuoduista osista kokoonpantuja aseita. Monet ampumavälikohtauksissa ja rikollispiireissä käytetyistä aseista ovat peräisin Länsi-Balkanilta, ja niitä salakuljetetaan Ruotsiin muun muassa Tanskan kautta.

Poliisin kansallisen ja kansainvälisen, huumekaupan estämiseen kohdistuvan toiminnan lisäksi myös tulli on tärkeä toimija huumeaineiden ja asekuljetusten pysäyttämisessä.

Ruotsin tulli takavarikoi vuonna 2020 suuria määriä muun muassa huumeaineita ja ampuma-aseita. Esimerkiksi kokaiinia takavarikoitiin viisi kertaa enemmän ja kannabista kolme kertaa niin paljon kuin vuonna 2019. Ampuma-aseita takavarikoitiin kaksinkertainen määrä vuoteen 2019 verrattuna. Ruotsin tulliviraston (Tullverket) mukaan vuoden 2020 takavarikkojen lisääntyminen johtui toisaalta lisätyövoimasta ja toisaalta matkustamisen vähenemisestä pandemian aikana, minkä vuoksi tullilla oli mahdollisuus laajempaan raskaan tavaraliikenteen valvontaan.

Totuus on, että Ruotsi on huumesalakuljetuksen kauttakulkumaa muihin Pohjoismaihin. Ruotsin rikostentorjuntaneuvoston (BRÅ) tutkimus osoittaa, että Ruotsissa toimivien huumekauppioiden suhteet ulkomaisiin toimijoihin ovat helpottuneet viime vuosina uusien organisaatiomallien myötä. Suuria huume-eriä salakuljetetaan laillisesti toimivien kuljetusyritysten tavaraliikenteen joukossa.

Tanskassa huumetakavarikat kasvoivat jatkuvasti vuoteen 2019 asti, minkä jälkeen ne vähenivät jonkin verran vuonna 2020. Myös Tanska on kauttakulkumaa. Norjassa takavarikat vähenivät, mutta Norjan tullivirasto on havainnut salakuljetuksen siirtyvän tavaraliikenteeseen.

Pohjoismaiden neuvoston tavoitteena on poistaa rajaesteitä, mutta kun kyseessä ovat huumausaineet ja aseet, päinvastainen tavoite toisi pohjoismaista hyötyä. Vaapaalla liikkuvuudella on itseisarvonsa, mutta kun kysymys on huumeiden aseiden salakuljetuksesta kuoleman kylväjinä, Pohjoismaiden on kannettava vastuu omista kansalaisistaan.

Pohjolassa 16. helmikuuta 2022

Christian Juhl (Ø)

Daniel Riazat (V)

Freddy André Øvstegård (SV)

Kathy Lie (SV)

Lorena Delgado Varas (V)

Orrí Páll Jóhannsson (VG)

Rasmus Nordqvist (SF)

Sofia Geisler (IA)

Tobias Drevland Lund (R)

Veronika Honkasalo (vas.)